

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **žalobkyne: S. H.**, bytom K., v dovolacom konaní zastúpenej Mgr. D. O., advokátkou, N., proti **žalovanej: M. G.**, bytom B., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. J. S., advokátom, B., **o zaplataenie 6.871,14-EUR s prísil**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13C 63/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 4. februára 2010 sp. zn. 9 Co 298/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške 244,55-€ do rúk Mgr D. O.

O d v ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno rozsudkom zo dňa 11. septembra 2009 č.k. 13C/63/2008-226 rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 6.871,14-EUR s s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 165,97 eur od 1.7.2006 až do jej zaplataenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.194,98 eur od 1.9.2006 až do jej zaplataenia, s 9,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.194,98 eur od 1.10.2006 až do jej zaplataenia, s 9,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.194,98 eur od 1.11.2006 až do jej zaplataenia, s 8,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.120,23 eur od 18.5.2007 až do jej zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 2.450,23 eur do rúk Mgr. D. O., právnej zástupkyne žalobkyne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu vo

výške 37,20 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Komárno. Po právnej stránke rozhodol podľa §657 a 517 OZ

Krajský súd v Nitre na základe odvolania žalovanej rozsudkom zo dňa 4. februára 2010 sp.zn. 9Co/298/2009, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

Odvolačný súd bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke a jeho rozhodnutie je vecne správne. Uviedol, že súd prvého stupňa veľmi podrobne v dôvodoch svojho rozhodnutia vyhodnotil vykonané dôkazy, tieto posúdil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, jeho rozhodnutie má oporu vo vykonanom dokazovaní, preto odvolací súd využijúc § 219 ods. 2 OSP sa preto v dôvodoch obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvého stupňa.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Navrhla napadnuté rozhodnutie ako i rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie z dôvodu že je naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) O.s.p. . K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že listom podaným na poštový úrad dňa 9.septembra 2009 žalovaná ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní vytýčenom na 11. septembra 2009 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, pričom v ospravedlnení výslovne uviedla, že nesúhlasí s tým, aby súd konal v jej neprítomnosti, že chce znalcovi položiť otázky a ospravedlnila aj neúčast' svojho právneho zástupcu. Napriek tomu súd prvého stupňa jej nevyhovela a nápravu nezjednal ani odvolací súd.

Žalobkyňa sa k dovolaniu vyjadrila s tým že napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Nitre ako aj rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne a preto žiada dovolanie žalovanej zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovoláním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ani rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už odvolací súd vyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd výrokom svojho rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Prípustnosť jej dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

Dovolanie žalovanej by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia však nezakladá samo tvrdenie dovolateľky o existencii procesnej vady tejto povahy, ale iba zistenie, že v konaní skutočne k predmetnej vade došlo.

Žalovaná už v odvolacom konaní namietala, že jej postupom prvostupňového súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Odvolací súd sa so vznesenou námietkou vysporiadal s tým, že zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 11.9.2009 vyplýva, že žalovaná mala doručenie predvolania riadne vykázané, a preto súd podľa § 101 ods. 2 OSP pojednával v jej neprítomnosti. Na čl. 235 spisu sa nachádza ospravedlnenie neúčasti a nesúhlas s konaním v neprítomnosti žalovanej, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 14.9.2009, teda až na tretí deň po pojednávaní konanom dňa 11.9.2009. Keďže ospravedlnenie neúčasti žalovanej bolo dané na prepravu poštou 10.9.2009, 11.9.2009 bol piatok a následné dva dni sobota a nedeľa a až dňa 14.9.2009 bola žiadosť žalovanej o ospravedlnenie neúčasti doručená súdu prvého stupňa. Vychádzajúc z uvedeného zistenia odvolací súd preto dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa nebola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom, keď na pojednávanie konané dňa 11.9.2009 bola riadne a s dostatočným predstihom predvolaná a žiadosť súdu prvého stupňa o odročenie pojednávania a nesúhlas s konaním vo veci doručila súdu prvého stupňa až 14.9.2009, teda po pojednávaní, na ktorom súd prvého stupňa i rozhodol vo veci. Bolo na žalovanej, aby s dostatočným časovým predstihom upovedomila súd prvého stupňa o vážnom dôvode, pre ktorý žiada odročiť pojednávanie, a preto túto skutočnosť nie je možné dať na ťarchu súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa využijúc § 101 ods. 2 OSP prejednal vec v neprítomnosti žalovanej, ktorá do dňa prejednania veci súdu prvého stupňa nedoručila žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. V takomto postupe súdu prvého stupňa nie je možné vidieť postup, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalovanej s postupom znalca a jeho znaleckým posudkom. Súd prvého stupňa doručil žalovanej, resp. jej právnomu zástupcovi znalecký posudok znalca V. R. stým, aby sa v lehote 10 dní k znaleckému posudku vyjadril, ak to považuje za potrebné. Žalovaná na výzvu súdu nereagovala a svoje prípadné námietky voči postupu znalca resp. k znaleckému posudku súdu nepredložila. Rovnako nenavrholo do rozhodnutia súdu prvého stupňa osobný výsluch znalca. V sporovom konaní platí zásada dispozičná a prejednávacia, a preto žalovaná na podporu svojich tvrdení mala uviesť rozhodné skutočnosti, ktorými popiera nárok žalobkyne a mala k tomu uviesť potrebné dôkazy (§ 79 ods. 1 OSP). Žalovaná ako účastníčka, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie v danom prípade nepriaznivý následok v podobe súdneho rozhodnutia, ktoré vychádza zo skutkového stavu, zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu,

ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Zo spisu nevyplýva, že by prvostupňový súd alebo odvolací súd v prejednávanej veci v prípade žalovanej nerešpektoval niektoré z týchto práv. Dôvody žalovanej, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. nemožno považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku správne a vyčerpávajúco zaoberal všetkými námietkami dovolateľky a dovolací súd sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje.

Pokiaľ žalovaná tvrdí, že postupom súdov jej bola odmietnutá súdna ochrana, treba poukázať na Ústavný súd SR, ktorý vo viacerých rozhodnutiach prezentoval svoj názor, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01). Právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní. Toto základné právo nezahŕňa ani právo na to, aby všeobecné súdy v civilných konaniach v celom rozsahu rešpektovali a uznávali procesné úkony každého z účastníkov bez zreteľa na ich povahu, dôsledky a vzťah k predmetu konania (napr. II. ÚS 37/01). Všeobecné súdy postupom, ktorým rešpektujú platný Občiansky súdny poriadok nemôžu porušiť základné právo navrhovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (napr. II. ÚS 811/00).

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania žalobcov. Ich mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). keďže žalovaná si trovy uplatnila a riadne vyčísliť dovolací súd

je ich náhradu priznal. Trovy pozostávajú z odmeny advokáta, a to za jeden úkon právnej pomoci -vyjadrenie k dovolaniu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 11 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 237,34€. Tarifná odmena s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky) v sume 7,21€ predstavuje spolu 244,55€.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta